اخبار

تأمین ارز نیازهای وارداتی کشور از ۱۳ میلیارد دلار گذشت

سخنگوی مرکز مبادله ارز و طلای ایران گفت: از ابتدای فروردین تا ۱۵ خرداد امسال ۱۳ میلیارد و ۲۸۴ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی تأمین شده است.
به گزارش بانک مرکزی، اصغر بالسینی در مورد تأمین ارز برای واردات مورد نیاز کشور در سال‌جاری، اظهار داشت: از ابتدای فروردین ماه تا پانزدهم خرداد ماه ۱۴۰۳ مبلغ ۱۳ میلیارد و ۲۸۴ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات از طریق بانک مرکزی تأمین شده است.
وی افزود: برای کالاهای اساسی و دارو سه میلیارد و ۲۶۲ میلیون دلار، برای کالاهای تجاری و بازرگانی مبلغ هفت میلیارد و ۴۳۲ میلیون دلار و برای خدمات ۲۸۵ میلیون دلار و برای واردات در مقابل صادرات دو میلیارد و ۳۰۵ میلیون دلار تأمین ارز صورت گرفت.
سخنگوی مرکز مبادله ارز و طلای ایران گفت: در چند روز اخیر میانگین نرخ موزون ارزها در سامانه سنارید (fx-marketrate) منتشر شده که این نرخ‌ها نرخ محاسباتی و موزون است و نرخ معاملاتی نیست. بالسینی تصریح کرد: براساس این نرخ، میانگین موزون تأمین ارز به دلار معادل ۳۷ هزار و ۱۶۶ تومان و یورو با میانگین موزون ۴۰ هزار و ۴۳۰ تومان و درهم ۱۰ هزار و ۱۲۰ تومان و یوآن ۵ هزار و ۱۳۴ تومان محاسبه شده است.
وی بیان داشت: برای واردات کالای اساسی و کشاورزی شامل گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌های دامی دو میلیارد و ۷۵۸ میلیون دلار، برای دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی ۵۰۴ میلیون دلار و در مجموع سه میلیارد و ۲۶۲ میلیون دلار برای کالای اساسی و دارو ارز با نرخ ۲۸۵۰۰ تومان با هدف حمایت از مصرف‌کنندگان و دسترسی اقشار جامعه به کالاهای ضروری با قیمت ارزان‌تر پرداخت شد.
سخنگوی مرکز مبادله ارز و طلای ایران ادامه داد: تأمین ارز نیمایی برای صنایع حمل و نقل و خودرو یک میلیارد و ۳۹ میلیون دلار، صنایع تجهیزات برق و الکترونیک یک میلیارد و ۲۳۱ میلیون دلار، صنایع معدنی ۵۳۴ میلیون دلار، ماشین‌آلات و تجهیزات تولید ۵۶۷ میلیون دلار و منسوجات و پوشاک ۳۵۵ میلیون دلار صورت گرفته است. گروه‌های صنایع همچنین به ترتیب ۵۶۷، ۱۲۰، ۴۳۸، ۴۰۷ و ۲۱ میلیون دلار ارز توافقی یا واردات در مقابل صادرات تا پایان روز ۱۵خرداد سال‌جاری دریافت کرده‌اند.
بالسینی اعلام کرد: ۳ میلیارد و ۷۰۶ میلیون دلار ارز نیمایی و ۷۵۲ میلیون دلار ارز واردات در مقابل صادرات به سایر صنایع اختصاص داده شده است.
بر اساس این گزارش، در روز ۱۶ خرداد ماه ۱۴۰۳ در تالار اسکناس ارز مرکز مبادله ارز و طلای ایران، دلار با نرخ ۴۵ هزار و ۱۸۲ تومان، یورو با نرخ ۴۹ هزار و ۱۵۰ تومان و درهم با نرخ ۱۲ هزار و ۳۰۳ تومان مورد مبادله قرار گرفت؛ به همین ترتیب تالار حواله ارز، شاهد مبادله دلار با نرخ ۴۲ هزار و ۱۸۷ تومان، یورو با نرخ ۴۵ هزار و ۸۹۲ تومان و درهم با نرخ ۱۱ هزار و ۴۸۷ تومان بود.

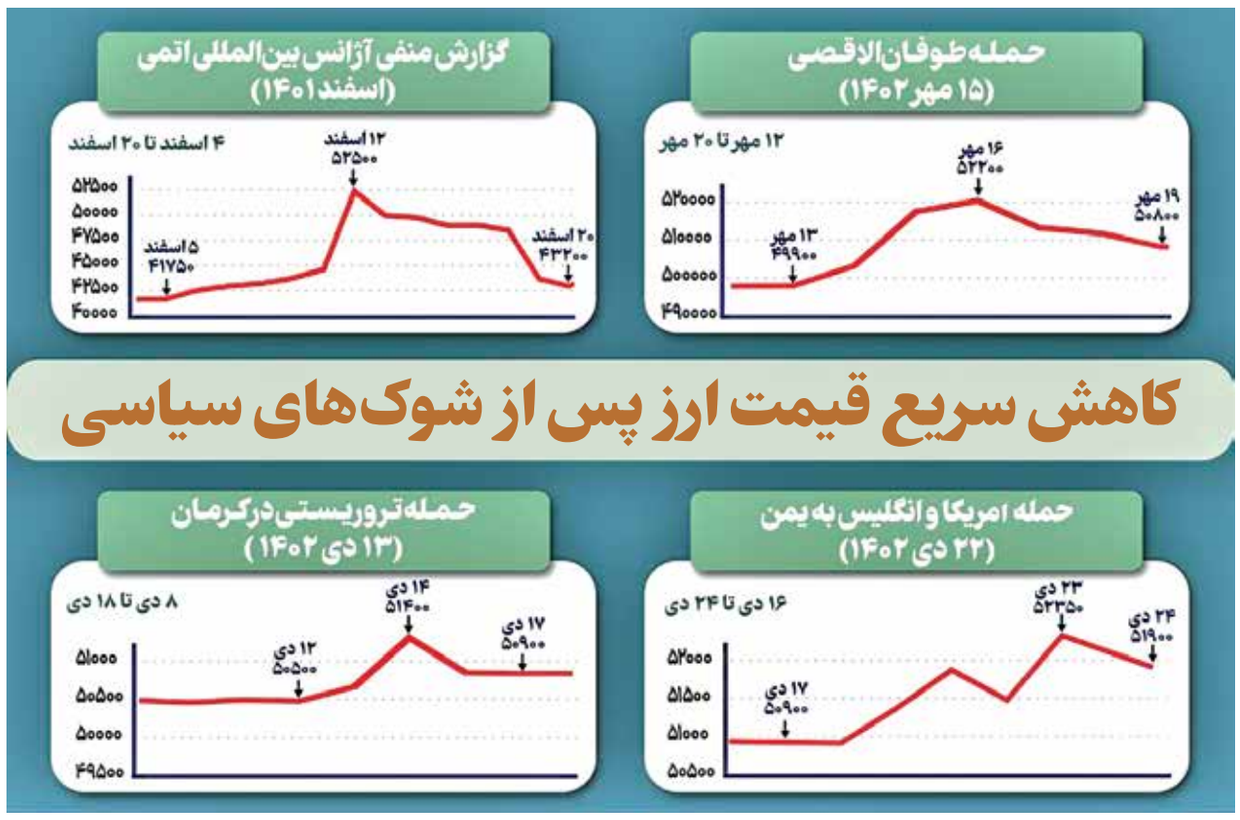

«ایران اقتصادی» از تقویت ساختارهای اقتصادی در دولت سیزدهم گزارش می‌دهد

پایان شوک قطعنامه‌ها در بازار ارز

گزارش

تا پیش از دولت شهید رئیسی، گره کور نرخ ارز به وقایع سیاسی و غیراقتصادی طوری بود که هر اتفاق و حتی اظهارنظر یک مقام خارجی، قیمت ارز را براحتی بالا می‌کشید و از آن به بعد این قیمت پایه نرخ‌گذاری بازار غیررسمی می‌شد. اما تغییر ریل اقتصاد ایران در سه سال اخیر و بازگشت به داشته‌های بومی و همکاری با کشورهای همسایه باعث بازشدن این گره کور تاریخی شد. نرخ ارز از این منظر اهمیت دارد که درکنار اینکه یکی از لنگرهای اقتصاد ایران شناخته می‌شود حساسیت بسیار بالایی در برابر رویدادهای مختلف از اقتصادی و غیراقتصادی دارد و حتی یک شایعه می‌تواند بر آن تأثیر بگذارد.
حال، چند سالی است که دیگر رخدادهای سیاسی همانند گذشته در بازار ارز ایران به عنوان یک شاخص مهم و حساس به وقایع، اثر ندارد و پس از یک رشد موقتی و کوتاه مدت بسرعت به کانال‌های قبلی خود باز می‌گردد؛ واقعیتی که با بررسی حوادث سیاسی و نظامی سال‌های اخیر و اثر آن بر بازار ارز براحتی می‌توان آن را اثبات کرد.
توجه ویژه به تقویت ساختارهای اقتصادی کشور از جمله رونق تولید، بهبود شاخص‌های پولی و اعتباری، مهار تورم و جهش رشد اقتصادی موجب شده است تاب‌آوری اقتصاد ایران در برابرتکانه‌ها و شوک‌های غیراقتصادی نیز به میزان قابل توجهی افزایش یابد که نشانه‌های آن را می‌توان در بازار ارز مشاهده کرد. در دولت سیزدهم تمام شاخص‌های کلیدی اقتصاد ایران بهبود یافت و از نرخ‌های منفی دهه ۱۳۹۰ فاصله گرفت. رشد اقتصادی از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پائیز سال ۱۴۰۲ یازده فصل متوالی رشد اقتصادی مثبت را تجربه کرده است. براساس گزارش مرکز آمار نرخ رشد در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ با نفت مثبت ۶.۷ درصد و بدون نفت مثبت ۴.۲ درصد بوده است.
همچنین رشد سرمایه‌گذاری نیز که در دهه ۹۰ منفی ۶.۹ درصد و در سال ۱۴۰۰ صفر درصد بود؛ در سال ۱۴۰۱ به مثبت ۶.۷ درصد رسید و در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ نیز نرخ ۴.۵ درصدی داشته است. درشاخص تورم نیز بر اساس گزارش‌های مرکز آمار نرخ تورم تولیدکننده که در تابستان سال ۱۴۰۰ و در ابتدای آغاز به کار دولت شهید رئیسی به بالای ۷۰ درصد نیز رسیده بود، در پائیز ۱۴۰۲ به حدود ۴۰ درصد رسیده است. نرخ تورم مصرف‌کننده نیز که نزدیک ۴۵ درصد بود، به ۳۱ درصد رسیده است. همچنین نرخ بیکاری که در تابستان سال ۱۴۰۰ معادل ۹.۶ درصد بود، در زمستان سال ۱۴۰۲ به حدود ۸ درصد رسیده است.
درواقع در دولت شهید جمهور، درکنار خودباوری، ساختارهایی دراقتصاد ایجاد شد که به عنوان سپری بزرگ در برابر شوک‌های خارجی عمل و اثرآنها را خنثی کرد. دراین راستا، یکی از اقدامات درخور توجه راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلای کشور است که ازسوی بانک مرکزی انجام شد و با به رسمیت شناختن تمام نیازهای فعالان اقتصادی و مردم، خیال همه را راحت کرد. علاوه براین، دیپلماسی فعال اقتصادی دولت سیزدهم و تقویت مناسبات با کشورهای منطقه و همسو، درآمدهای ارزی ایران را بشدت افزایش داد.
در سال‌های گذشته و پیش از راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلای کشور، بازار غیررسمی کمتر از ۱۰ درصد در تأمین نیازهای خدماتی کشور سهم داشت، اما با راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلای کشور و تأمین ارز مورد نیاز تمام نیازهای خدماتی، سهم بازار غیررسمی بشدت کاهش یافت. به طوری که هم‌اکنون تمام متقاضیان ارز می‌توانند با مراجعه به این مرکز نیازهای خود را تأمین کنند. در این بازار نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار ارز با نرخ زیر ۴۰ هزار تومان برای واردات تمام کالاهای قانونی تخصیص یافت. از سوی دیگر در تأمین ارز مورد نیاز واردات شامل کالاهای اساسی، نهاده‌های کشاورزی، قطعات و تجهیزات تولید و دارو نیز بدون هیچ محدودیتی و از طریق وزارتخانه‌های ذیربط سامانه نیما و تالار دوم مرکز مبادله این وظیفه را برعهده دارد.
بررسی درآمدهای ارزی کشور در سال گذشته نشان از ثبت رکوردهای تازه‌ای است به طوری که براساس گفته‌های مسئولان بانک مرکزی در سال گذشته مجموع تراکنش ارزی کشور به ۱۳۸ میلیارد دلار رسیده و دراین سال ۶۹ میلیارد دلار برای واردات کالا، ارز تخصیص و تأمین شده است. با توجه به عملکرد بانک مرکزی در سال گذشته که با تمام محدودیت‌های تحریم صورت گرفت، در سال‌جاری نیز با توجه به رشدی که برای درآمدهای ارزی پیش‌بینی شده است، تأمین ارز بدون هیچ نگرانی انجام خواهد شد. تمام اعداد و ارقام دراین بخش حاکی از دست پر دولت در بخش ارزی است.
بدین ترتیب هرچند دلالان و بدخواهان همانند گذشته از هر اتفاقی برای بالا کشیدن نرخ ارز و تلاطم در این بازار بهانه می‌سازند، ولی عملکرد و نقشه راه دولت سیزدهم باعث شد تا آنها نیز دراین راه خلع سلاح شوند. در طول دوره فعالیت دولت سیزدهم اتفاقاتی در سپهر سیاسی و نظامی منطقه رخ داد که اگر در هر دولت دیگری بود هم‌اکنون با نرخ ارزی به مراتب بالاتر مواجه بودیم، این درحالی است که بازار ارز کشور با مدیریت هوشمندانه دولت سیزدهم تمام این وقایع را با موفقیت پشت سرگذاشته است.
درتازه‌ترین رخداد، قطعنامه سه کشور اروپایی و برخی دیگر از کشورها علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران بود که خوشبختانه هیچ تأثیری در بازار ارز ایران نداشت و نرخ ارز حتی در بازار غیررسمی نیز به روند پیشین خود ادامه داد.
نکته‌ای که باید به آن توجه ویژه کرد این است که همواره یکی از روش‌های دلالان برای افزایش نرخ ارز سوار شدن بر انتظارات تورمی مردم بود به این طریق که با پمپاژ اخبار منفی در جامعه و نگران کردن مردم آنها را برای خرید ارز به منظور کسب سود از تداوم افزایش قیمت یا حفظ ارزش دارایی‌ها ترغیب می‌کردند. ولی با وجود تمام تنش‌های منطقه‌ای و تداوم تحریم‌های اقتصادی، آمارها نشان از کاهش انتظارات تورمی در جامعه دارد؛ کاهش شاخصی که به دلیل عملکرد دولت سیزدهم در تمام بخش‌ها رقم خورده است.

> توجه ویژه به تقویت ساختارهای اقتصادی کشور از جمله رونق تولید، بهبود شاخص‌های پولی و اعتباری، مهار تورم و جهش رشد اقتصادی موجب شده است تاب‌آوری اقتصاد ایران در برابرتکانه‌ها و شوک‌های غیراقتصادی نیز به میزان قابل توجهی افزایش یابد که نشانه‌های آن را می‌توان در بازار ارز مشاهده کرد

برش

بررسی اثر پنج رویداد سیاسی بر بازار ارز

در طول دوره فعالیت دولت سیزدهم درکنار تداوم و تشدید تحریم‌ها، شاهد اتفاقات سیاسی و نظامی مهمی بودیم که به صورت مستقیم با ایران ارتباط داشت و هریک می‌توانست جهشی معنادار در نرخ ارز ایجاد کند. اما تمام این رخدادها و رابطه آنها با نرخ ارز در یک موضوع اشتراک داشت؛ اینکه نرخ ارز در همان مقطع افزایش یافته و پس از مدت کوتاهی دوباره به عقب بازگشته است.
بررسی چهار حادثه سیاسی از اسفند ماه سال ۱۴۰۱ تاکنون همین کلیشه را به تصویر می‌کشد. برای مثال در اسفند سال ۱۴۰۱، انتشار گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که حاوی نکات منفی درخصوص ایران بود، بهانه‌ای برای رشد نرخ ارز شد. بدین ترتیب در حالی که در پنجم اسفند ماه ۱۴۰۱ نرخ دلار در بازار آزاد ۴۱ هزار و ۷۵۰ تومان بود، این نرخ ۱۲ اسفند به ۵۲ هزار و ۵۰۰ تومان جهش کرد، ولی حدود یک هفته بعد یعنی در ۲۰ اسفند همان سال نرخ دلار دوباره به ۴۳ هزار و ۲۰۰ تومان بازگشت.
در مهرماه سال ۱۴۰۲ نیز درخصوص عملیات طوفان الاقصی همین اتفاق تکرار شد. در ۱۳ مهرماه سال گذشته نرخ دلار عدد ۴۹ هزار و ۹۰۰ تومان را نشان می‌داد که آغاز عملیات نظامی این نرخ را در ۱۶ مهرماه به ۵۲ هزار و ۲۰۰ تومان رساند، اما مشابه اسفند سال ۱۴۰۱ به سرعت این نرخ افت کرد به طوری که در ۱۹ مهرماه دلار به ۵۰ هزار و ۸۰۰ تومان بازگشت.
درخصوص حادثه تروریستی کرمان نیز که به شهادت تعدادی از هم‌وطنانمان منجر شد اثر مشابهی رخ داد. به گونه‌ای که نرخ دلار از ۵۰ هزار و ۵۰۰ تومان در ۱۲ مهرماه ۱۴۰۲ به ۵۱ هزار و ۴۰۰ تومان در ۱۴ دی افزایش یافت ولی ۱۷ دی ماه این نرخ دوباره به ۵۰ هزار و ۹۰۰ تومان عقب‌گرد کرد. در رخداد سیاسی دیگر یعنی حمله نظامی امریکا و انگلیس به یمن نیز همین اتفاق تکرار شد. درحالی که ۱۷ دی ماه ۱۴۰۲ دلار روی عدد ۵۰ هزار و ۹۰۰ تومان قرارداشت، این نرخ در ۲۳ دی ماه تا ۵۲ هزار و ۳۰۰ تومان هم بالا رفت، اما یک روز بعد (۲۴ دی) دلار به ۵۱ هزار و ۹۰۰ تومان افت کرد.
همانگونه که اشاره شد، درتازه‌ترین رویداد نیز قطعنامه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران که طی روزهای اخیر صورت گرفت و می‌توانست بهانه خوبی برای جهش نرخ ارز باشد، تقریباً تأثیری دراین بازار نداشت و نرخ ارز در بازار غیررسمی همچنان در کانال ۵۸ هزار تومان باقی مانده است و حتی به روند نزولی خود ادامه می‌دهد.
این درحالی است که این رخدادهای مهم و پشت سرهم این قابلیت را داشت که با افزایش انتظارات تورمی بازار ارز سایر بازارهای کشور را دچار تلاطم و التهاب کند و مشکلات بی‌شماری به همراه داشته باشد. ولی پایه‌هایی که در دوره فعالیت دولت سیزدهم دراقتصاد کشور گذاشته شد، اجازه بروز چنین التهاباتی را نداد.

آمارسازی جعلی برای تخریب تداوم رشد مثبت اقتصادی

اتاق بازرگانی تهران انتشار و انتساب داده منتشر شده پیرامون مقایسه میزان رشد اقتصادی کشورهای منطقه طی ۵۰ سال گذشته را به این نهاد تکذیب کرد

نماگر

در روزهای گذشته نموداری از مقایسه میزان رشد اقتصادی کشورهای منطقه طی ۵۰ سال گذشته در فضای مجازی به استناد اتاق بازرگانی در حال بازنشر بود که علاوه بر اینکه محتوای این نمودار غلط و غیرکارشناسی است، اتاق بازرگانی تهران انتشار و انتساب این داده را به این نهاد تکذیب کرد و اتاق بازرگانی صراحتاً اعلام کرد که چنین پژوهشی نداشته و چنین آماری را تولید یا منتشر نکرده است. فارغ از محتوای نمودار که در ادامه اشتباه نگارندگان آن بیان می‌شود، به نظر می‌رسد تولید و بازنشر چنین محتوایی با این مضمون که ایران نسبت به سایر کشورهای منطقه در حوزه رشد اقتصادی عقب مانده است به دنبال تخریب اقدامات دولت سیزدهم در تداوم رشد اقتصادی طی سه سال گذشته و تحقق رشد اقتصادی مثبت در تمامی فصول عمر این دولت است. جریان مخالف دولت سیزدهم که به دلیل عملکرد مطلوب دولت در این حوزه، بهانه‌ای برای تخریب و انتقاد نداشتند، تلاش کردند با آمارسازی و جعل واقعیت، وضعیت رشد اقتصادی کشور را به نحوی دیگر نشان دهند و کاملاً غیرکارشناسی اقدام به طراحی نموداری جعلی و غیرکارشناسی کردند.
محمدطاهر رحیمی، کارشناس اقتصادی در واکنش به بازنشر این نمودار در پیام‌رسان ایکس نوشت: «فاجعه است که مذاکره‌کننده آقای روحانی رشد اقتصادی را نه با برابری قدرت خرید و نه بر مبنای رشد حقیقی بلکه با اعداد اسمی قیاس کند؛ نباید تعجب کرد که همین تفاسیر اشتباه مبتنی بر محاسبات معیوب به برجام منتهی شد. رشد اقتصادی در بیش از ۳دهه اخیر: ایران۲.۶ برابر، عربستان۲.۷ برابر. ضمن اینکه برای برداشت دقیق‌تر باید این محاسبات بر مبنای برابری قدرت خرید را هم با تنوع محصولات موجود در سبد GDP کشور و سطح ارزش افزوده محصولات تعدیل کرد که آن‌وقت هر عقل سلیمی متوجه میزان پیشرفت‌ها و درون‌زایی آن خواهد شد.»

عدم درک تفاوت GDP اسمی با GDP بر مبنای PPP

برای درک اقتصاد کشورها و مقایسه آن‌ها، معمولاً از دو شاخص استفاده می‌شود: تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت‌های جاری (یا رقم اسمی) و تولید ناخالص داخلی بر اساس قدرت خرید PPP، هر کدام از این شاخص‌ها اطلاعات متفاوتی را در اختیار ما قرار می‌دهند و برای مقاصد مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند.
GDP اسمی مجموع ارزش بازاری تمام کالاها و خدمات نهایی تولید شده در یک کشور در طول یک سال است، بدون تعدیل برای تغییرات قیمت یا تورم. این شاخص به ارز محلی و بر اساس نرخ‌های ارز جاری به دلار امریکا تبدیل می‌شود. استفاده از GDP اسمی به طور مستقیم اندازه واقعی اقتصاد یک کشور را در زمان خاصی نشان می‌دهد. GDPبر اساس PPP نیز ارزش کلی کالاها و خدمات تولیدی را محاسبه می‌کند، اما با تعدیل بر اساس تفاوت‌های قیمت در کشورهای مختلف. این شاخص به ما امکان می‌دهد تا قدرت خرید مشابه در کشورهای مختلف را مقایسه کنیم، زیرا هزینه زندگی و قیمت‌ها در هر کشور متفاوت است. PPP برای مقایسه سطح زندگی بین کشورها و تحلیل‌های بین‌المللی اقتصادی مفید است.
به طور خلاصه، در حالی که GDP اسمی برای ارزیابی اندازه اقتصادی و رشد اقتصادی درونی یک کشور استفاده می‌شود، PPP برای مقایسه قدرت خرید و سطح زندگی بین کشورها کاربرد دارد. انتخاب بین این دو شاخص بستگی به هدف تحلیل اقتصادی دارد.

رشد مثبت اقتصادی در تمامی فصول عمر دولت سیزدهم

یکی از اهداف دولت سیزدهم و تأکیدات شهید رئیسی هموار کردن مسیر رشد اقتصادی بود؛ شاخص رشد اقتصادی طی دهه ۹۰ به صورت متوسط صفر بوده و به عبارتی از دهه ۹۰ به عنوان دهه از دست‌رفته اقتصاد ایران یاد می‌شود. بر اساس اعلام مرکز آمار، در سال ۱۴۰۱رشد اقتصادی کشور ۴.۸ درصد بوده است. همچنین رشد اقتصادی بدون نفت از ۴ درصد سال ۱۴۰۰ به ۴.۵ درصد در سال ۱۴۰۱ افزایش یافت. همچنین بر اساس رشد بخش‌های مختلف اقتصاد کشور در زمستان ۱۴۰۱، رشد بخش صنعت دورقمی شده و به ۱۱.۹ درصد رسیده که این رقم از سال ۱۳۹۶ بی‌سابقه بوده است. بر اساس آخرین آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار رشد اقتصادی ۹ ماهه سال ۱۴۰۲، ۶٫۷ درصد بوده است که برآورد می‌شود در زمستان نیز ادامه روند مثبت رشد اقتصادی در تمام فصول ۲ سال گذشته، تداوم یابد. دهه ۹۰ به عنوان دهه از دست رفته اقتصاد ایران با متوسط رشد اقتصادی صفر درصد منجر شد تولید کشور آسیب‌های جدی را تحمل کند و با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تغییر ریل سیاستگذاری اقتصادی در کشور، مسیر رشد اقتصادی نیز هموار شد و تولید رونق گرفت.
تغییر ریل اقتصاد ایران به واسطه ریاست جمهوری شهید رئیسی منجر شد در تمامی فصول ۲ سال گذشته رشد اقتصادی همواره مثبت بوده و توجه ویژه دولت به رونق فعالیت‌های تولیدی در بخش‌های مختلف اعم از نفت و گاز، صنعت و معدن، خدمات ساختمان و کشاورزی منجر به تداوم رشد اقتصادی طی عمر دولت سیزدهم شده است.

نمودار جعلی که در روزهای گذشته منتشر شد

> جریان مخالف دولت سیزدهم که به دلیل عملکرد مطلوب دولت در این حوزه، بهانه‌ای برای تخریب و انتقاد نداشتند، تلاش کردند با آمارسازی و جعل واقعیت، وضعیت رشد اقتصادی کشور را به نحوی دیگر نشان دهند و کاملاً غیرکارشناسی اقدام به طراحی نموداری جعلی و غیرکارشناسی کردند